

PRÒLEG

Sóc un habitual de l'espectacle de la surtida del sol i a l'estiu m'estime molt llevar-me de bon matí —hora de llaurador, la meua vocació frustrada— quan estem entre dues clarors. Com el Petit Príncep de Saint-Exupery, faria repetir l'espectacle al meu planeta quantes vegades volgués, solament pel plaer d'assistir al moment de l'inici de la llum solar.

Es curiós, però al llegir el Tercer Volum de "Quaderns d'investigació d'Alaquàs" he tingut la sensació cenestèsica que n'era a la matinada d'un gran jorn, que la foscor de la nit s'acomiadava sense massa tristor, i així com el sol enceta tímidament el dia, així l'aportació d'aquest llibre al coneixement de la nostra història és un amanèixer que ens durà a que poc a poc assumim la nostra petitíssima història pobletana, la nostra gran història, sense complexos d'inferioritat, tenint sempre present quins són els nostres orígens, quin el nostre present i sobretot quin és el futur que devem construir.

Vejam, si més no, la varietat de punts de referència que podem trobar en aquest valuósíssim llibre, tots ells d'una frescor difícil de superar, i és això perquè tenen un denominador comú: Parlen del Poble, de les coses del Poble, d'aquest POBLE que al través del temps i en un espai físic —Alaquàs— ha fet ço que avui som.

Supose que intencionadament, els articulistes han fet Sociologia de la Història i que també intencionadament han volgut ajudar-nos a recomposar el trencaclosques del nostre passat comú.

Ferrando Martí i Planells Ibor, amb el seu plantejament científic a l'hora d'estudiar els taulellets del Palau —Castell— no han pogut evitar que flueixca un humanisme que jo diria renaixentista, doncs ens mostraran la influència que tingueren en altres del mateix estil i època. I és que aquells taulellets que foren fets per avantpassats nostres ens mostren la sensibilitat d'uns homes capaços de fer d'un taulell una obra d'art.

Esteve Forriol —gran llatí— erudit conegut per tots, ve a treure'ns d'un document de "guerra", les relacions que la gent del Poble tenia amb el senyor feudal. Aquest senyor poc li importarien quins eren els seus vassalls i els vassalls poc notarien el canvi de senyor; ells continuaran pagant els rentos i treballant. La cosa d'allò més interessant és veure quines eren les relacions enifitèutiques que mantenia "l'amo" amb el Poble.

Al voltant de l'article de l'Enric Juan, llegiu-lo amb atenció, po-

drem reconéixer-nos amb els nostres cognoms, els que encara duem i que ens fa sentir-nos protagonistes de la nostra història, perquè ja no sols som els vassalls que paguem al senyor, ja no sols som un grup amorte, si més no, tenim uns trets diferenciadors: som Els Barberà, Els Roselló, Els Tàrrega.

Entrant al Segle XIX, Sanchis Alfonso i Royo Martínez han estudiat les eleccions a Corts de 1837. Per al gran públic la seua lectura, pot ajudar-nos a desenvolupar el sentit crític. Compareu com eren les eleccions de 1837 amb les d'avui i voreu com dels 17 que tenien dret al vot en votaren 14. Mireu qui eren aquestos.

Ja al primer terç del segle XIX, Teresa Perez ens presenta el seu estudi sobre "La vida quotidiana al Convent dels Mínims". L'autora amb la deïcadessa d'una randa, ens dirà allò que menjaven, —sabíeu que la carn ni la tastaven?— vestien, quín era el personal del poble que hi havia al Convent i sobretot quina era la relació que els frares mantenien amb els nostres avantpassats.

Ja a la darrera part del llibre veurem allò que s'ha dit tradició oral.

García Barberà i Escrivà Fort han recollit de persones encara vives, la qual cosa li dóna calor humà, quina ha estat la distribució dels regs d'aquesta Vila eminentment agrícola fins fa pocs anys. Quins eren els conreus: blat, alfalç, cànem, moreres, vinyes, garrofers àdhuc quan es van-plantar els primers tarongers, i la qual cosa fon possible per l'apertura de pous com el del Rollet.

Finalment Soriano Bessó i Alòs Barberà fan una autoreflexió de la seua pròpia experiència. Són 25 anys de la Història d'un grup de joves alaquassers; com excusa serà el fútbol, però al fons de tot batega el desig d'uns records amb la tendressa de l'adolescència. Els adolescents volen romendre junts no importa on ni com. Ramón Alòs Barberà va a donar-nos la clau quan diu: "Vist en la perspectiva de quasi 30 anys, pense que la creació de la Penya Rius va ser un cas d'autoprogramació de la diversió per part d'uns joves fora dels circuits comercials prefabricats..." El problema surgeix quan es vol institucionalitzar allò que no era institucionalitzable: l'amistat, les vivències comunes, l'espontaneïtat, la creativitat.

La part gràfica del llibre, pel seu valor de document visual duu la càrrega d'emoció que suposa veure aquelles cares que teníem a la ment i que ara fem vives en la nostra memòria colectiva.

Ara serà quan voreu la relació entre la lectura del llibre i les albaades d'estiu. Llegiu-lo.

Alaquàs Agost de 1983.

JOAQUIM LLORENS i VILA.